

פרשת כי תשא

הקטרת ושמן המשחה

בפרשת השבוע אנו קוראים על שמן המשחה ועל הקטרת. מן הראוי להביא כאן מה שכתב הרמב"ם במורה נבוכים (ח"ג, פמ"ה) בביאור מצוות אלו. בזמננו, כשכל הסימנים מראים שאנו קרובים מאד לבניין בית המקדש, חשוב מאד להסביר מה שאפשר לקרב אל שכלנו האנושי את עניין המצוות הנהוגות במקדש. וז"ל הרמב"ם במורה: וכאשר היו שוחטים במקום המקודש בהמות רבות בכל יום ומחתכין בו הבשר ושורפין ורוחצין בו הקרב והכרעיים – אין ספק שאילו היו מניחים אותו על זה העניין היה ריחו כריח מקומות הבשר. מפני זה ציווה להקטיר בו הקטרת שתי פעמים בכל יום כפקר ובין הערבים, להיטיב ריחו וריח בגדי כל העובד בו. כבר ידעת אמרם: "מיריחו היו מריחין ריח הקטורת" (תמיד. פ"ג, מ"ח). וזה ג"כ ממה שמעמיד יראת המקדש. אבל אם לא היה לו ריח טוב, כל שכן אם היה לו שכנגדו, היה מביא בלב האדם היפך ההגדלה. כי הנפש תתרחב מאוד לריח הטוב ותטה אליו ותתרחק מם הריח הרע ותברח ממנו.

אבל שמן המשחה יש בו שתי תועלות: להיטיב ריח מה שימשח בו, ולהאמין גדולת הדבר הנמשח וקדושתו והיות נבדל לטובה משאר מינו אדם יהיה, או בגד או כלי הכל שב ליראת המקדש שהיא סיבה ליראתו. מפני התחדש הפעלות בנפש האדם בעת שיכנס אליו, וירכו הלבבות הקשים ויכנעו אשר התחכם ה'כל זה ההתחכמות בעצות מרחוק לרככם ולהכניע בעת שיבאו אל הבית הזה. כדי שיקבלו מצוות ה' המיישירות ויראוהו כמו שבאר לנו בלשון התורה ... ואמנם סיבת האזהרה מעשות כשמן המשחה והקטורת מבארת מאד: כדי שלא יריחו הריח ההוא אלא שם, ויהיה אז ההיפעלות מהם יותר. ושלא יחשוב ג"כ כל מי שימשח בזה השמן או בכיוצא בו יהיה נכבד. ע"כ לשון הרמב"ם בספרו מורה נבוכים. רואים כאן שבעניין הקטרת יש גם מעין 'סור מרע', שלא יהיה ריח המקדש כריח בית המטבחיים, ו'עשה טוב', שמעמיד יראת המקדש. יצוין כי בשנים האחרונות, מכמה סיבות נמנעים בחוגים שונים לעסוק בענייני המקדש. כמובן שאין הם מתנגדים ללימוד הסוגיות הללו, אך נרתעים הם מכל דיון על אפשרויות מעשיות לקיים מצוות אלה. לפעמים מצדיקים את עצמם אותם חוגים בכל מיני הצטדקויות, אך יבטלו הם ואלף כמוהם ולא תבטל אות אחת מהתורה, וכ"ש מצוות אלו. מעולם לא שמענו היתר לבטל מצוות מהתורה (או ח"ו לזלזל בהן), כביכול דווקא כדי להבדל מאלה שאינם שומרים אותה. כבר כתבתי בעלון הקודם, כי באותם חוגים יש הרבה אנשים אמידים, שכפי הנראה רגילים לתרום גם למוסדות חרדיים אחרים. וכפי הנראה זה הגורם לכך שדעות מקולקלות שלהם חודרות אט אט בקרב חוגים אחרים. לאחרונה התפרסמו דברים מזעזעים שאמר אחד מהוגי הדעות של אחת מאותן קבוצות. הלה דבר ממש בזלזול מחפיר על הקרבת קרבנות בזמן הזה, ועוד הוסיף והסביר שעבודת הקרבנות לא עתידה לחזור וכאילו ח"ו אין עניין בה יותר. עפ"ל. דברים כאלה, אילו היו נשמעים מאדם שאינו חובש כיפה (או שיש לו כיפה קטנה יותר), היו נתקלים בהתנגדות עזה בכל הצבור החרדי. אך כנראה, יש מי שטורח שהצבור ישמע מה ש"צריך" לשמוע, ולא ישמע מה שלא צריך לשמוע.

ויהי רצון שיבנה בית המקדש במהרה בימינו וזנכה לראות בחידוש העבודה ובקבלת כל תפילותינו שמברכת 'קבוץ גלויות' והלאה

מעשה העגל

וַיַּעֲמֵד מֹשֶׁה בַּשַּׁעַר הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר מִי לִי אֱלֹהֵי וַיֵּאֲסֹפוּ אֱלֹהֵי כָל-בְּנֵי לֵוִי:

יש מרבתינו האחרונים שכתבו שנוהגים לקרא למעשה העגל דווקא לכהן או ללוי, שמשבטם לא השתתפו במעשה העגל (ואם יקראו למי שאינו משבט לוי, עלול להתבייש). מנהג זה התקבל מתחלה בקהלות ספורות, וכיום נהוג ברוב הקהלות ולא בכולן. בקהילותינו למשל לא התקבל המנהג הזה, וכן אינו נהוג בקהלות אשכנז (המערבי).

גם בדברים כגון אלו, יש השוכחים לפעמים את ההבדל בין מנהג לדין. לפני מספר שנים ראיתי בעלון אחד שכתב שאם אין כהן או לוי, יקראו לגר! איני יודע מנין לקח רעיון זר ומוזר כזה, להחשיב גר שלא עמדו אבותיו על הר סיני, יותר מיהודי? אדרבה, זה עצמו ביזיון לכלל ישראל להגיד שאנו מתביישים יותר מגר בחטא שעשו אבותינו.

כמה חוסר שימת לב יש בעצם החשיבה על רעיון כזה. כמה טעויות טעה אותו כותב: ראשית, את הדברים הללו הוא מקבל כאילו מדובר בדין גמור שחייבים לקיימו (מעניין אם בקהלה הנוהגים כן, במקרה ואין כהן או לוי, יצאו לחפש כהן או לוי ממניין אחר). הטעות השניה חמורה הרבה יותר: ההלכה היא כי ממזר קודם לגר! כי בסופו של דבר, הממזר נולד כיהודי אף שהוא פסול. איך אפשר בכלל להעלות על הדעת להקדים גר ליהודים כשרים? הגאון ר' שמחה פרידמן שליט"א (המומחה המפורסם בכירורי יהדות, ועומד בפרץ על משמר טהרת היחוס של עם ישראל, לבל יתערב זר במחננו, וחבר מספר ספרים וחיבורים בנושאים אלה), כששמע על 'חידוש' זה, העיר: וצ"ע, הרי לכאורה, יותר יש לחשוש שהגר יפגע אם יקראו לו (שהרי אלה שעשו את העגל היו הערב רב שהיו גרים על פי הדין).

על עצם ה'חידוש' המעניין יש להעיר שכנראה אינו אלא משל. לא כל כך מצוי ציבור שאין בו כהן או לוי או שניהם. פחות מצוי צבור שיש בו גר. אין כמעט סבירות שימצא צבור שאין בו כהן, אין בו לוי, אך יש בו גר. ויתכן שנקודת המוצא של אותו כותב כנ"ל גרמה לו לחשוב שבמצב כזה, יצטרכו פשוט לתור אחר או כהן או לוי או גר.

פרשת פרה

השבת נקרא את פרשת פרה השלישית מארבע פרשיות. בכך אנו פותחים את הלכות פסח. ה' יעזרנו שנזכה עוד השנה לקיים את כל מצוות קרבן הפסח בטהרה (יש בארה"ק מספר פרות אדומות כשרות. צריך רק עוד מספר תנאים כדי שנוכל לקיים בפועל מצווה זו, ואז נוכל לקיים עוד מצוות רבות בקדושה ובטהרה).

*** הכנה לפסח

למעשה, המצב הנתון כרגע הוא, שאין לנו פרה אדומה (ועל פי דרך הטבע קשה להאמין שעד חג הצות הבעל"ט נזכה לאפר פרה). עם זאת, על פי ההלכה קרבן פסח בא בטומאה. בנוסף, נפסק להלכה כי מקרבין אף על פי שאין בית. והנה, למרות שבעוה"ר במקום המקדש עומד כעת השיקוף השומם, עדיין יש אפשרות לקיים את הקרבת קרבן הפסח. הגיע הזמן להתחיל לחשוב על כיוונים שונים בעניין. כל בר דעת מבין שאם יהיו רבים מקהל היראים ושלמים שיבקשו וידרשו זאת (אפילו תהיה זו רבע מהכמות המבקשים הר אחר פעם אחת בשנה, ארבעה ימים לאחר פסח שני), ניתן יהיה לקבל על כך את אישור השליטונות. אכתוב כאן מה שכתב ת"ח אחד שליט"א בעניין זה: ההכרעה היא שצ"ע לא מעכב. תכלת יש לנו. הבעיה היא יותר על ארגון לא יודעים כעת בדיוק מה צבע ארגון. מקום המזבח: בפשטות אפשר לחפש חמש אמות בתוך ל"ב וכן הפשטות הוא שזה לא מעכב. יש עדיין בעיה על אבנים שלימות בשביל המזבח (אעיר כאן, כי כנראה אף לכך ניתן למצא פתרונות. ואכמ"ל). יש מחלוקת באבנט בין רש"י ורמב"ם, לרש"י: כל החוטמים שזורים מד' מינים, ולרמב"ם עקיר האבנט הוא מפשתן ועליו ציורים מתכלת ארגון ותולעת שני. מעכב. לגבי קרבן חינוך יש ראיות ממקורות קדומים בגרסא של הספרא שזה לא מעכב. עד כאן דבריו. חסר רק מי שיבקש זאת באמת.

ויהי רצון שנזכה עוד השנה לאכול מן הפסחים ומן הזבחים

להערות והארות בענייני העלון:

יחזנת נוימן קצות החשן 9/6 מודיעין עילית. 0527167567. דוא"ל: yn0527167567@gmail.com. וכן בקו התורה והמצוה 0773541079 ניתן לתרום (גם הנצחות לע"נ, להצלחת, וכד') בעמדות נדרים פלוס: 'עדת יראים-אשטר"ך' לשונית 'תרומות עבור קונטרסים וחיבורים'.

ברכת מזל טוב

לידידנו הרה"ג שמואל גרינבוים שליט"א מעמודי התווך של קהלתנו הקדושה לרגל שמחת אירוסים בתו בשעה טובה ומוצלחת

ברכת מזל טוב

לידידנו הרה"ג אליה שוקר שליט"א מעמודי התווך של קהלתנו הקדושה לרגל שמחת אירוסים בנו היקר נעם נ"י בשעה טובה ומוצלחת

זמני התפלות בקהלתנו ק"ק עדת יראים-אשטר"ך מודיעין עילית (נתיבות המשפט 111 ב'): 6:10

פרשת כי תשא-פרה: מנחה בחול: 5:30. מנחה בעש"ק ובשב"ק: 4:55. שחרית בשב"ק (קבוה): 8:30. ערבית מוצש"ק: 6:10

פרשת ויק"פ-החדש: מנחה בחול: 5:30. מנחה בעש"ק ובשב"ק: 5:00. ערבית מוצש"ק: 6:15

יבנה המקדש: כי תשא: כהונה: ישבאב. לוי: מתתיהו. השיר: הזיו לך ומי כמכה. מסכת שבת: י"ד. תצווה: כ': בלגה. ל': ירמות

מתארגן מניין לתפלת שחרית ביום חול בסביבות השעה 7:30. למעוניינים: 0527167567

***

שיעור לילדים בגיל הרך בענייני יציאת מצרים ופסח בעש"ק בשעה: 3:00 אחה"צ. בשב"ק: בשעה 4:30 אחה"צ